

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2021 m. rugsėjo 2 d. Nr. 4D-2021/2-763
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Vilniaus rajono savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), netinkamai sprendžiant klausimus, susijusius su apmokestinimu už komunalinių atliekų surinkimą ir atliekų tvarkymą, bei konsultuojant gyventojus nurodytais klausimais.

2. Pareiškėjas skunde nurodė:

2.1. Nuosavybės teise Vilniaus rajone Dūkštų seniūnijoje Kazliškių kaime turi gyvenamąjį namą (unikalus Nr. <...>; toliau vadinama – Pastatas). Pastato baigtumo procentas Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko 2016 m. birželio 21 d. išrašė buvo nurodytas 72%, t. y. Pastatas tuo metu buvo nebaigtas statyti. **Pastato statybos darbai baigti buvo tik 2018 m. gegužės mėn.**

Už laikotarpius nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. bei nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. gavo Savivaldybės administracijos parengtus vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau vadinama – Rinkliava) mokėjimo pranešimus Nr. VRSFA2133620 ir Nr. VRSFA2075967 (toliau vadinama – Mokėjimo pranešimai).

2.2. Atsižvelgiant į tai, kad nurodytais laikotarpiais Pastato statybos darbai nebuvo baigti 100 procentų, t. y. Pastatas nebuvo naudojamas, dėl Mokėjimo pranešimų pagrįstumo kreipėsi į Savivaldybės administracijos atstovę – Dūkštų seniūnijos seniūnę V. B., prašydamas pateikti informaciją ir panaikinti išrašytus Mokėjimo pranešimus. Pareiškėjas pateikė seniūnei išrašą, patvirtinantį nurodytas aplinkybes dėl Pastato baigtumo. Prašymas nebuvo patenkintas.

2.3. Tuo pačiu klausimu 2018 m. balandžio 16 d. pakartotinai kreiptasi į Savivaldybės administracijos atstovę S. L., tačiau atsakymas negautas.

2.4. 2019 m. lapkričio 15 d. pranešimu Nr. VRSA1920109 Pareiškėjas informuotas apie susidariusią skolą.

2.5. Kreipdamasis į Savivaldybės administracijos atstovą R. C., atkreipė dėmesį į neatsakytą paklausimą, siūstą Savivaldybės administracijos atstovei S. L., todėl pakartotinai prašė informacijos, tačiau jokie atsakymo ar informacijos Savivaldybės administracijos tarnautojai nepateikė.

2.6. 2021 m. kovo 29 d. gautas Savivaldybės administracijos atstovės A. S. priminimas apie susidariusį įsiskolinimą.

2.7. Dėl netinkamo Savivaldybės administracijos atstovų pareigų vykdymo – Pareiškėjo prašymų nenagrinėjimo bei informacijos nepateikimo, reikalaujama sumokėti nepagrįstai

apskaičiuotą Rinkliavą, nepritaikant neįsiskolinusiems asmenims skiriamos subsidijos, kurią Pareiškėjas, kaip tinkamai ir laiku mokantis nustatyto dydžio Rinkliavą, turi teisę gauti.

2.8. 2013 m. vasario 28 d. tuometės Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T3-38 patvirtintų Vilniaus rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų (toliau vadinama – Rinkliavos nuostatai), galiojusių laikotarpiu nuo 2013 m. kovo 1 d. iki 2017 m. sausio 1 d., 26.2 p. numatė, jog į Rinkliavos mokėtojų registro duomenų bazę neįtraukiami (išbraukiami) „netinkami naudoti/gyventi ar fiziškai sunaikinti nekilnojamojo turto objektai savivaldybės teritorijoje“. Rinkliavos nuostatų 32 punktas taip pat numatė, jog „Registro duomenys gali būti tikslinami, gavus Rinkliavos mokėtojo rašytinį prašymą arba apeliaciją dėl Rinkliavos dydžio perskaičiavimo“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

Savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T3-514 (kuriuo Rinkliavos nuostatai buvo pripažinti netekusiais galios) patvirtinto Savivaldybės Rinkliavos atliekų kiekio deklaravimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 34.2 p. taip pat numato, jog į Registro duomenų bazę neįtraukiami (išbraukiami) „netinkami naudoti/gyventi ar fiziškai sunaikinti nekilnojamojo turto objektai savivaldybės teritorijoje.“ Aprašo 36 p. numato, jog „Registro duomenys nustatyta tvarka atnaujinami nedelsiant, gavus iš šių Rinkliavos nuostatų 34 punkte nurodytų subjektų atitinkamus duomenis arba Rinkliavos mokėtojui pateikus informaciją.“

Savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. A27(1)-70 patvirtinto Rinkliavos administravimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas 2) nuostatos taip pat numato momentą, nuo kurio nekilnojamojo turto objektai įtraukiami į Registrą bei atitinkamai pradedama skaičiuoti Rinkliava. Aprašo 2 13.1 p. nurodo, jog „į Registro duomenų bazę įtraukiami apgyvendinti *nebaigtos statybos gyvenamosios* ar kitos *paskirties objektai*, neregistruoti ar registruoti VĮ „Registrų centras“ ir *Rinkliava skaičiuojama nuo gyvenamosios vietos deklaravimo laikotarpio, o jei nėra pateiktos informacijos apie deklaruotą gyvenamąją vietą – nuo faktinių aplinkybių nustatymo laiko.*“ To paties Aprašo 2 13.2 p. numato, jog „į Registro duomenų bazę įtraukiami registruoti VĮ „Registrų centras“ *nekilnojamieji turto objektai, kurių nustatytas 100 % baigtumas*, Rinkliava skaičiuojama nuo registracijos laiko.“

Savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T3-515 patvirtinto Rinkliavos lengvatų skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas 3) 9.1 p. numato, jog „100 proc. Rinkliavos pastoviosios dalies lengvata taikoma nenaudojamo gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektų savininkams ar įgaliotiems asmenims.“

2.9. Pastatas tinkamu naudoti tapo tik 2018 m. gegužės mėnesį (baigtumo procentas, lygus 100 %, buvo nustatytas tuo metu), todėl vadovaujantis Aprašo 34.2 p. bei Aprašo 2 13.2 p., Rinkliava galėjo būti pradedama skaičiuoti ne anksčiau kaip nuo 2018 m. gegužės mėnesio.

Nei Pareiškėjas, nei jo šeima nurodytame Pastate nurodytais Rinkliavos skaičiavimo laikotarpiais **negyveno (Rinkliavos mokėjimo pranešimuose nurodytu laikotarpiu buvo vykdomi Pastato statybos darbai, Pastatas tinkamu naudoti tapo tik 2018 m. gegužės mėnesį, tad akivaizdu, jog Pastatas nebuvo naudojamas)**. Vertinant tik šią aplinkybę, **darytina išvada, kad Pastato nenaudojimo laikotarpiu Pareiškėjui taip pat taikytina Apraše 3 numatyta lengvata.**

2.10. Rinkliavos mokėjimo pranešimų (už laikotarpius, už kuriuos Rinkliava Pareiškėjui pagal teisinį reglamentavimą negalėjo būti skaičiuojama) panaikinimo klausimas neišspręstas iki šiol, nepaisant Pareiškėjo kreipimūsi į Savivaldybės administracijos atstovus. Dėl šio Savivaldybės administracijos atstovų neveikimo (Pareiškėjo prašymų nenagrinėjimo ir informacijos nesuteikimo) Pareiškėjas nepagrįstai laikomas įsiskolinusiu mokėtoju. Tariamoms skoloms buvimas lemia tai, jog Pareiškėjui nėra taikoma atitinkama Savivaldybės administracijos atstovų nurodyta subsidija, t. y. Pareiškėjas šiuo metu už atliekų tvarkymą be pagrindo turi mokėti didesnę Rinkliavos sumą.

2.11. Savivaldybės administracijos atstovai nepateikė jokio konkretaus atsakymo į Pareiškėjo pateiktus kreipimusis, t. y. ar Pareiškėjo prašymas yra priimtinas, ar atmestinas, ar Pareiškėjo pateikti dokumentai yra tinkami ir pakankami tam, jog Rinkliavos mokėjimo pranešimai būtų panaikinti ir Rinkliava nebūtų skaičiuojama. Savivaldybės atstovai nesureagavo ir į Pareiškėjo teiktus prašymus suteikti informaciją. Vietoj tinkamo informacijos Pareiškėjui suteikimo, buvo

primenama apie reikalavimą dėl neva susidariusio išsiskolinimo mokėjimo, nors iš el. laiškų matyti, jog Savivaldybės administracijos Dūkštų seniūnijos seniūnė V. B. patvirtino, jog imsis veiksmų, siekiant išspręsti Pareiškėjo nusiskundimus.

2.12. Dėl Savivaldybės administracijos tarnautojų neveikimo buvo pažeisti teisėtumo ir atsakingo valdymo principai bei teisė į tinkamą viešąjį administravimą.

3. Pareiškėjas prašo Seimo kontrolierės:

3.1. pripažinti skundą pagrįstu;

3.2. „reikalauti, kad skunde nurodyti Savivaldybės administracijos atstovai pasiaiškintų raštu ar žodžiu“;

3.3. „atkreipti Savivaldybės administracijos ir jos atstovų dėmesį į aplaidumą darbe, įstatymų ar kitų teisės aktų nesilaikymą, piktnaudžiavimą, biurokratizmą bei Pareiškėjo teisių pažeidimus ir siūlyti imtis priemonių, kad būtų pašalinti įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimai, jų priežastys ir sąlygos, t. y. imtis visų priemonių, kad būtų pašalinti įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimai, jų priežastys ir sąlygos, t. y. imtis visų priemonių, jog Rinkliavos mokėjimo pranešimai būtų panaikinti ir (arba), remiantis aukščiau nurodytais teisės aktais, tinkamai perskaičiuota Pareiškėjo mokėtina Rinkliavos suma, bei būtų pritaikyta Savivaldybės administracijos atstovų nurodyta neįsiskolinusiems už atliekų tvarkymą asmenims taikytina subsidija už visą Mokėjimo pranešimuose nurodytą bei pažeidimo (atitinkamų sprendimų nepriėmimo) laikotarpį“;

3.4. „imtis kitų Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatyme numatytų bei, Seimo kontrolieriaus vertinimu, tinkamų veiksmų bei priemonių, siekiant išvengti atitinkamų pažeidimų pasikartojimo ateityje.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Nustatytos tyrimui reikšmingos aplinkybės

4. Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko **2016 m. birželio 21 d.** išrašė nurodyta, kad Pareiškėjui priklausančio gyvenamojo namo (unikalus Nr. <...>), Vilniaus r. sav., Dūkštų sen., Kazliškių k., būklė – nebaigtas statyti (baigtumo procentas – 72 %).

5. Pareiškėjas **2017 m. gruodžio 29 d.** 11:21 AM kreipėsi elektroniniu paštu dukstuseniunija@vrsa.lt, nurodydamas:

„[...] šiandiena gavome pranešimą už atliekų išvežimą vrsfa2075967 už 2017 metų dvylika mėnesių. Reikalauju įrodyti, kad konteinerį pristatėte ir atliekas vežėte visus metus. Kol mano reikalavimas nebus įvykdytas ir nebus viskas detalčiai išaiškinta pateiktas pranešimas su nurodyta suma nebus apmokamas, nes jam apmokėti nėra pagrindo. Išgalvotų sąskaitų ir sumų neapmokame. [...]“

6. dukstu.seniunija@vrsa.lt **2017 m. gruodžio 29 d.** 11:34 AM elektroniniu laišku Pareiškėjas buvo informuotas:

„[...] visi gyventojai privalo mokėti už atliekų išvežimą, bet jeigu jums atliekos nebuvo išvežamos mokėjimo nurodymas bus pakoreguotas tik prašome atvykti į seniūniją su dokumentais, priėmimo dienos: antradieniais nuo 14.00 iki 17.00 ir ketvirtadieniais nuo 8.00 iki 12.00.“

7. Pareiškėjas **2018 m. balandžio 16 d.** 9:41 PM kreipėsi elektroniniu paštu <...> (Savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriuje laiškas registruotas 2018 m. balandžio 30 d. Nr. A34(7)-869), nurodydamas:

„[...] esame gavę du mokėjimo pranešimus už atliekų išvežimą (VRSFA2133620 ir VRSFA2075967). **Abiem atvejais apie gautus pranešimus raštu informavome vietos seniūnę dėl mokėjimo teisėtumo ir tam pagrindo nebuvimo. Raštu žadėjo sutvarkyti, bet nesutvarkė, todėl klausiamo Jūsų:**

- koku pagrindu išrašyti mokėjimo pranešimai?;
- kas sudarė sutartį dėl atliekų vežimo, kas pasirašė sutartį?;
- kas parinko nerūšiuotą konteinerį?;
- kuriomis dienomis vežėte ir kaip dažnai?;
- kur buvo pozicijuoti konteineriai.“

8. Savivaldybės administracijos Dūkštų seniūnijos seniūnės V. B. vardu **2018 m. birželio 11 d.** 08:55 elektroniniame laiške, adresuotame B. G. „Dėl X“ rašoma:

„[...] X dėl atliekų išvežimo apmokėjimo į Dūkštų seniūniją kreipėsi 2017 m. gruodžio 29 d. Buvo atsakyta atvykti į seniūniją su dokumentais, bet iki šiol neatvyko tik atsiuntė Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašą, kuriame užregistruota nebaigta statyba 2016 m. **Išvykus į jo gyvenamąją vietą Kazliškių k., <...>, nustatyta, kad name X gyvena, namas yra baigtas**, aplinka yra sutvarkyta, konteineriai yra pastatyti, todėl jokia lengvata už 2017 m. – 2018 m. jam nepriklauso. [...]“

9. Savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriaus **2018 m. birželio 20 d.** rašte Nr. A33(7)-299(27.2.5) Pareiškėjui rašoma:

„Savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyrius gavo Jūsų 2018 m. balandžio 30 d. el. laišką dėl Rinkliavos.

Informuojame, kad Savivaldybės administracija nuo 2012 m. gegužės 1 d. įvedė Rinkliavą.

Rinkliava – ta Savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta privaloma įmoka už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą, galiojanti Savivaldybės teritorijoje (Savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T3-514 patvirtintų Savivaldybės Rinkliavos nuostatų 9 punktas), kurią kiekvienas atliekų turėtojas privalo sumokėti Rinkliavos nuostatuose nustatyta tvarka.

Informuojame, kad Rinkliavos mokėtojų registravimo tikslais Savivaldybės administracija nustatyta tvarka naudojami valstybės įmonės Registrų centras Vilniaus filialo duomenų bazėmis, Gyventojų registro, Mokesčių mokėtojų registro, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Vilniaus skyriaus, Savivaldybės administracijos, sodininkų ir garažų bendrijų, daugiabučių gyvenamųjų namų bendrijų pirmininkų ir administratorių bei kitų subjektų turimais duomenimis, reikalingais Rinkliavos mokėtojų registruoti ir Rinkliavai administruoti.

2017 metais atnaujinus VĮ Registrų centro duomenis objektas, esantis Vilniaus r. sav., Dūkštų sen., Kazliškių k., <...> (unikalus Nr. <...>), buvo įvestas į Rinkliavos mokėtojų duomenų bazę, Rinkliava yra skaičiuojama nuo 2017 m. sausio 1 d. pagal Rinkliavos nuostatuose patvirtintus dydžius.

Pagal Rinkliavos nuostatų 67.2 punktą, naujas savininkas (naudotojas) turi informuoti Savivaldybės administraciją apie prievolės pradžią ar pasikeitimą. Savivaldybės administracijai negavus duomenų iš savininko, 2017 m. atnaujinus nekilnojamojo turto Registro duomenų bazę buvo priskaičiuotas Rinkliavos mokesčiai už minėtą objektą nuo 2017 m. sausio 1 d..

Informuojame, kad atliekų turėtojai gali naudotis tiek savo lėšomis įsigytu, tiek atliekų vežėjo suteiktu atliekų surinkimo konteineriu. **Atliekų vežėjo duomenimis nuo 2018 m. gegužės 1 d. Jums suteikti individualūs mišrių atliekų ir rūšiavimo konteineriai, todėl kintamoji Rinkliavos dalis skaičiuojama nuo konteinerio dydžio**, o iki to laiko nuo Jums priklausančio nekilnojamojo turto objekto naudingo ploto (maksimalus apmokestinamas plotas 125 kv. m).

Vadovaudamosi Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 32 straipsnio nuostatomis, savivaldybės, įgyvendindamos principą „teršėjas moka“, turi atliekų turėtojams nustatyti tokias įmokas už komunalinių atliekų tvarkymą, kad gaunamos pajamos padengtų visas savivaldybės organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos išlaidas. Todėl Savivaldybės Rinkliavos dydžiai nustatyti taip, kad surenkamomis lėšomis būtų apmokėtos visos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo, plėtojimo ir komunalinių (mišrių atliekų, antrinių žaliavų, buityje susidarančių pavojingų, didžiųjų atliekų) atliekų tvarkymo paslaugų teikimo išlaidos, išskyrus tas pakuočių ir gaminių atliekų tvarkymo išlaidas, kurias teisės aktų nustatyta tvarka apmoka jų

gamintojai ir importuotojai.

Komunalinių atliekų turėtojai, neturintys mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerių, apie tai turi pranešti raštu komunalinių atliekų surinkėjui (Savivaldybės tarybos 2009 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. T3-301 patvirtintų Savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo taisyklių 31.4 p., Savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T3-513 patvirtintų Savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių 44.3 p.).

Pranešame, kad UAB „Y“ komunalinių atliekų surinkimo paslaugas Vilniaus r. sav., Dūkštų sen., Kazliškių k., teikia nuo 2012 m. gegužės 1 d. Taip pat UAB „Y“ informavo, kad Jūs dėl konteinerio suteikimo iki 2018 m. gegužės mėn. nesikreipėte.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau vadinama – LVAT) jurisprudencijoje, aiškinant Rinkliavos teisinį reglamentavimą, pažymėtina, kad kitaip nei Rinkliavų įstatymo 2 str. 1 d. pateikiama valstybinė rinkliava, kuri, be kita ko, apima privalomas įmokas už vietos savivaldos institucijų, įstaigų, tarnybų ar organizacijų teikiamas pasaugas, apibrėžimo, vietinės rinkliavos įstatymų leidėjas expressis verbis nesieja su atitinkamomis paslaugomis. Kaip matyti iš Rinkliavų įstatymo 11 str. 1 d. pateikiamo sąrašo, vietinės rinkliavos objektas iš esmės yra siejamas su atitinkamos teisės vietinės rinkliavos mokėtojui suteikimu, t. y. asmuo, norėdamas įgyti (naudotis) atitinkamą teisę, o ne gauti atitinkamas paslaugas, privalo sumokėti atitinkamą vietinę rinkliavą (LVAT 2012 m. kovo 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A525-471/2010). LVAT ne kartą yra išaiškinęs, jog Rinkliava vertintina kaip atliekų turėtojo privaloma įmoka už atliekas, kurios tvarkomos savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje. Tai savo ruožtu leidžia daryti išvadą, kad aptariama Rinkliava ir jos dydis nėra siejama su konkrečios paslaugos suteikimu. Be to, vietinės rinkliavos privalomasis pobūdis (Rinkliavų įstatymo 2 str. 3 d.) ir paskirtis lemia, kad Rinkliava nėra sutartinio pobūdžio mokėjimas ir ji reglamentuojama viešosios, o ne privatinės teisės normomis. Toks Rinkliavos aiškinimas iš esmės atitinka ir formuojamą LVAT praktiką (pvz.: 2010 m. kovo 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A525-471/2010; 2011 m. birželio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A442-2210/2011; 2011 m. balandžio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A442-1035/2011; 2016 m. rugsėjo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A738-822/2016).

Kai nesinaudojama gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektu, galimas atleidimas nuo Rinkliavos kintamosios dalies, kuris skiriamas remiantis Rinkliavos nuostatų 47, 48, 49 p., o Rinkliavos pastoviosios dalies lengvata suteikiama remiantis Savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T3-515 patvirtinto Rinkliavos lengvatų skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo (toliau vadinama – Lengvatų aprašas) 9.1. p.

Asmenys, norintys, kad jiems nebūtų skaičiuojama Rinkliavos kintamoji dalis ir būtų pritaikyta lengvata pastoviajai daliai, seniūnijai pagal objekto buvimo vietą arba Savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriui turi pateikti: prašymą (Rinkliavos nuostatų 3 priedas), sąžiningumo deklaraciją (Lengvatų aprašo 1 priedas), elektros energijos tiekėjo pažymą, patvirtinančią, kad nebuvo sunaudota per vieną metų ketvirtį daugiau nei 35 kWh elektros energijos (arba atitinkamai 140 kWh elektros energijos per metus).

Teisės aktai, reglamentuojantys komunalinių atliekų tvarkymą, yra skelbiami viešai. Jus galite rasti Savivaldybės administracijos tinklalapyje www.vrsa.lt→Aplinkos apsauga→Atliekų tvarkymo reglamentavimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 26 str.1 d. ir 29 str. 1 d., šis atsakymas gali būti skundžiamas pasirinktinai Lietuvos administracinių ginčų komisijai [...] ar Vilniaus apygardos administraciniam teismui [...] per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos.“

10. Pareiškėjas **2019 m. lapkričio 25 d.** 2:18 PM kreipėsi elektroniniu paštu <...>, nurodydamas:

„[...] gavome pranešimą 2019 m. lapkričio 15 d. VRSA 1920109 dėl skolos. Informuoju, kad nesame skolingi už jokią išsigalvotą Rinkliavą. **2018 m. balandžio 16 d, S. L. buvo išsiųstas pranešimas į VRSA, į kurį net nesivarginot atsakyti.** Kai atsakysit, galėsime toliau diskutuoti, kitu atveju nerašinėkite nesąmonių ir nešvaistykite mano brangaus laiko.“

11. <...> 2021 m. kovo 29 d. 12:58 PM elektroniniu laišku Pareiškėjas buvo informuotas:
 „Pas Jus dar nesumokėta už 2017 ir 2018 m. **Kai neliks skolos, bus pritaikyta subsidija neskolingiems 10 %.**“

12. Pareiškėjo vardu 2021 m. kovo 29 d. 1:20 PM elektroniniame laiške, kuriuo atsakyta į A. S. siųstą informacinį pranešimą, rašoma:

„Tai čia seniūnės ir Jūsų haliucinacijos, kad vežė šiukšles. **Nors oficialiai paklausimai išsiųsti abiemis pateikti įrodymus, kad vežė šiukšles, iki dabar liko neatsakyti.**

Namas pridotas 2018 m. gegužės mėnesį, kada ir buvo pasirašyta sutartis su operatoriumi. O tai, kad kažkas galimai paveiktas kažkokių cheminių elementų sugalvojo išrašyti sąskaitas, tai čia jau ne mano reikalas, ir už jas aš nemokėsiu.“

13. Savivaldybės administracijos 2021 m. birželio 29 d. rašte Nr. A33(1)-5584 Pareiškėjui rašoma apie Rinkliavos privalomumą, nurodant teisės aktus, kuriais Savivaldybės teritorijoje buvo įvesta Rinkliava. Rašte taip pat rašoma:

„[...]

Rinkliavos mokėtojai - komunalinių atliekų turėtojai, fiziniai ir juridiniai asmenys, nuosavybės ar kita teise valdantys ir naudojantys nekilnojamojo turto Savivaldybės teritorijoje, privalantys mokėti Rinkliavą (Rinkliavos nuostatų 10 p.).

Pažymime, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. D1-150 patvirtintas Nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašas (toliau - Sąrašas), kurio 1 p. įvardyti gyvenamosios paskirties pastatai. Pagal Sąrašą apmokestinami nekilnojamojo turto objektai - pastatai naudojami gyventi vienam ar daugiau asmenų, vienai ar daugiau šeimų, įvairių socialinių grupių asmenų (individualūs namai, būtai bendrabučiai, vaikų namai, prieglaudos, globos namai, šeimos namai, vienuolynai, nakvynės namai, socialinis būstas, kiti panašios paskirties objektai) su priklausiniais ir (ar) priskirtais naudoti žemės sklypais ar be jų, kitos patalpos, nepaisant jų registracijos Nekilnojamojo turto registre.

Pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. sausio 10 d. įsakymo Nr. A27(1)-70 „Dėl Rinkliavos administravimą tvarkos aprašo“ 13.2 p., į Rinkliavos mokėtojų registro duomenų bazę įtraukiami apgyvendinti nebaigtos statybos gyvenamosios ar kitos paskirties objektai, neregistruoti ar registruoti VĮ Registrų centre ir Rinkliava skaičiuojama nuo gyvenamosios vietos deklaravimo laikotarpio, o jei nėra pateiktos informacijos apie deklaruotą gyvenamąją vietą - nuo faktinių aplinkybių nustatymo laiko.

[...]

Pagal Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašą matyti, kad Jūs X esate gyvenamojo namo, esančio Vilniaus r. sav., Dūkštų sen., Kazliškių k., <...>, (unikalus Nr. 4400-4153-3759) su Z bendraturčiai, todėl privalote mokėti Rinkliavą į Savivaldybės biudžetą pagal Savivaldybės administracijos Jums siunčiamus informacinius pranešimus.

Rinkliava nustatoma nekilnojamojo turto objektams, kurių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija. Savivaldybė yra suskirsčiusi nekilnojamojo turto objektus į 19 kategorijų pagal nekilnojamojo turto objektų rūšis ir (ar) jų paskirtį. Sąnaudų priskyrimas atskiriems nekilnojamojo turto objektams ir Rinkliavos pastovioji bei kintamoji rinkliavos dalys konkrečiai nekilnojamojo turto objektų kategorijai nustatomos pagal Nuostatų 1 priede patvirtintą Rinkliavos dydžio nustatymo metodiką.

Informuojame, kad nuo 2017 m. sausio 1 d., vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 Savivaldybės taryba 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T3-514 „Dėl Vilniaus rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų patvirtinimo“ patvirtino naujus Savivaldybės Rinkliavos nuostatus bei Rinkliavos dydžius, kuriais buvo įvesta dvinarė Rinkliava, susidedanti iš pastoviosios ir kintamosios dalių. Visiems komunalinių atliekų turėtojams Rinkliavos

pastovioji dalis skaičiuojama pagal nekilnojamojo turto paskirtį ir plotą. Individualių namų savininkams kintamoji Rinkliavos dalis priklauso nuo naudojamo mišrių komunalinių atliekų konteinerio dydžio, besinaudojantiems bendrais komunalinių atliekų konteineriais kintamoji Rinkliavos dalis skaičiuojama pagal nekilnojamojo turto paskirtį ir plotą.

Atleidimas nuo Rinkliavos kintamosios dalies skiriamas remiantis Savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T3-514 patvirtintų Rinkliavos nuostatų 47, 48, 49 p., o Rinkliavos pastoviosios dalies lengvata gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektų savininkams suteikiama remiantis Savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T3-515 patvirtinto Rinkliavos lengvatų skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo (toliau – Lengvatų aprašas) 9.1. p. Lengvata, nurodyta Aprašo 9.1 p., taikoma pagal reikalavimus, kurie taikomi atleidžiant nuo Rinkliavos kintamosios dalies mokėjimo.

Asmenys, norintys, kad jiems nebūtų skaičiuojama Rinkliavos kintamoji dalis ir būtų pritaikyta lengvata pastoviai daliai, Savivaldybės administracijai ne vėliau kaip iki kitų metų gruodžio 31 d. turi pateikti: prašymą dėl lengvatos pastoviai daliai, prašymą dėl atleidimo nuo kintamosios dalies (Rinkliavos nuostatų 3 priedas), sąžiningumo deklaraciją (Lengvatų 1 priedas), elektros energijos tiekėjo pažymą, patvirtinančią, kad nebuvo sunaudota daugiau nei 35 kWh elektros energijos per vieną metų ketvirtį arba atitinkamai 140 kWh elektros energijos per metus.

Remiantis Rinkliavos nuostatų 34.2 p., iš Rinkliavos mokėtojų registro duomenų bazės išbraukiami netinkami naudoti/gyventi ar fiziškai sunaikinti nekilnojamojo turto objektai Savivaldybės teritorijoje. Asmenys, norintys, kad jiems Savivaldybės teritorijoje nuosavybės teise priklausantys ar kitu pagrindu teisėtai valdomi ar naudojami nekilnojamojo turto objektai šių Rinkliavos nuostatų 34.2 p. nustatytais atvejais būtų neįtraukiami į Registro duomenų bazę, Savivaldybės administracijai ar seniūnijai pagal objekto buvimo vietą turi pateikti: prašymą, kuriame turi būti nurodytas nekilnojamojo turto objekto (pastato, sodų valdos ir kt.) adresas, unikalus arba kadastrinis numeris, savininkas(-ai) ir jo(-ų) kontaktiniai duomenys. Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus statybos valstybinio priežiūros poskyrio vyriausiojo specialisto išduotą pažymą ar kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu objektas yra fiziškai sunaikintas (nugriautas), statinio (-ių) techninės priežiūros patikrinimo aktą arba seniūnijos pagal nekilnojamojo turto buvimo vietą pažymą, jeigu objektas yra netinkamas naudoti pagal paskirtį.

Atsakydami į Jūsų prašymą dėl Rinkliavos, informuojame, kad 2017 m. gruodžio 29 d. Jūs kreipėtės į Dūkštų seniūniją ir Jums buvo atsakyta, kad turite atvykti ir pateikti prašymą dėl Rinkliavos mokesčio perskaičiavimo. Kadangi Jūs neatvykote ir nepateikėte prašymo, todėl mokestis Jums nebuvo perskaičiuotas. 2018 m. balandžio 30 d. el. paštu Savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyrius gavo Jūsų prašymą dėl Rinkliavos perskaičiavimo ir kreipėsi į Dūkštų seniūniją, kuri nuvyko į vietą patikrino ir patvirtino, kad namas yra tinkamas gyventi, aplinka sutvarkyta, todėl mokestis nebuvo perskaičiuotas ir į Jūsų pateiktus klausimus buvo parengtas ir pateiktas išsamus atsakymas Nr. A33(7)-299. Rinkliavos mokestis Jums pradėtas skaičiuoti nuo 2017 m. sausio 1 d. Atliekų vežėjo duomenimis, **nuo 2018 m. gegužės 1 d. Jums suteikti individualūs mišrių atliekų ir rūšiavimo konteineriai, todėl kintamoji Rinkliavos dalis skaičiuojama nuo konteinerio dydžio, o iki to laiko nuo Jums priklausančio nekilnojamojo turto objekto naudingo ploto (maksimalus apmokestinamas plotas 125 kv. m).** Informuojame, kad 1 ct už kv. m per mėnesį Rinkliavos lengvata taikoma gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektams, už kuriuos nėra įsiskolinimo už praėjusius laikotarpius. **Kadangi Jūsų vardu yra susidaręs įsiskolinimas, todėl subsidija neskolingsiems Jums nepritaikyta.**

Teisės aktai, reglamentuojantys komunalinių atliekų tvarkymą, yra skelbiami viešai. Juos galite rasti Savivaldybės administracijos tinklalapyje www.vrsa.lt→Aplinkos apsauga→Atliekų tvarkymo reglamentavimas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 26 str. 1 d. ir 29 str. 1 d., šis atsakymas gali būti skundžiamas pasirinktinai Lietuvos administracinių ginčų komisijai [...] ar Vilniaus apygardos administraciniam teismui [...] per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos.

PRIDEDAMA. Savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriaus atsakymas dėl

Rinkliavos.“

14. B. B. vardu **2021 m. liepos 26 d.** 4:01 PM elektroniniu paštu UAB „Y“ darbuotojai A.V. siųstame laiške rašoma:

„Gal galite patikslinti, **nuo kada suteiktas individualus buitinių atliekų konteineris mokėtoji X (mokėtojo kodas <...>) objekto adresas: <...>, Kazliškių k., Dūkštų sen., Vilniaus r. sav.?** Ar netoli yra bendro naudojimo konteineriai? Nurodykite jo konteinerio identifikavimo numerį, koku dažnumu buvo surenkamos komunalinės atliekos iš Pareiškėjui skirto konteinerio.“

15. UAB „Y“ darbuotojos A. V. vardu **2021 m. liepos 27 d.** 16:08 B. B. siųstame laiške rašoma:

„Atsakydami į gautą laišką, informuojame, kad **X atliekų surinkimo konteineris buvo suteiktas 2018 m. gegužės 2 d.** Mokėtoji taip pat suteikti ir pakuočių atliekų surinkimo konteineriai.

Vadovaujantis 2016 m. gruodžio 22 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T3-513 patvirtintų Savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklių 116.2 p., mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriai tuštinami pagal grafiką, bet ne rečiau kaip individualūs konteineriai, esantys individualiose namų valdose – vieną kartą per dvi savaites. Pranešame, kad buitinės atliekos adresu <...>, Kazliškių k., surenkamos pagal viešai paskelbtą atliekų surinkimo grafiką kas antrą trečiadienį.

Artimiausias bendro naudojimo konteineris pastatytas Genių k., Dūkštų sen. Atstumas nuo gyventojų namo iki pastatyto konteinerio daugiau negu 1 km. [...].“

16. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2020 m. kovo mėn. rašte teikiant atsakymą į kito asmens kreipimąsi, rašoma:

„[...]

Jei objektyvūs duomenys neabejotinai patvirtina, kad fizinio ar juridinio asmens veikloje (plačiaja prasme – pvz.: valdant, naudojant ar disponuojant nekilnojamoju turtu ar pan.) jokios (komunalinės) atliekos nesusidaro ir negali susidaryti, toks asmuo negali būti pripažintas „komunalinių atliekų turėtoju“ ir atitinkamai, savivaldybės teritorijoje nustatytos Rinkliavos mokėtoju. [...].“

17. Savivaldybės administracijos **2021 m. rugpjūčio 2 d.** rašte Nr. A33(1)-6547 Seimo kontrolierei rašoma:

„[...]

Patikslinus Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašą matyti, kad Pareiškėjas yra gyvenamojo namo, esančio Vilniaus r. sav., Dūkštų sen., Kazliškių k., <...>, (unikalus Nr. <...>) su A. B. bendraturčiai, todėl privalo mokėti Rinkliavą į Savivaldybės biudžetą pagal Savivaldybės administracijos siunčiamus informacinius pranešimus.

Remiantis Rinkliavos nuostatų 34.2 p., **iš Rinkliavos mokėtojų registro duomenų bazės išbraukiami netinkami naudoti/gyventi ar fiziškai sunaikinti nekilnojamojo turto objektai Savivaldybės teritorijoje.** Asmenys, norintys, kad jiems Savivaldybės teritorijoje nuosavybės teise priklausantys ar kitu pagrindu teisėtai valdomi ar naudojami nekilnojamojo turto objektai šių Rinkliavos nuostatų 34.2 p. nustatytais atvejais būtų neįtraukiami į Registro duomenų bazę, Savivaldybės administracijai ar seniūnijai pagal objekto buvimo vietą turi pateikti: prašymą, kuriame turi būti nurodytas nekilnojamojo turto objekto (pastato, sodų valdos ir kt.) adresas, unikalus arba kadastrinis numeris, savininkas(-ai) ir jo(-ų) kontaktiniai duomenys. Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus statybos valstybinio priežiūros poskyrio vyriausiojo specialisto išduotą pažymą ar kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu objektas yra fiziškai sunaikintas (nugriautas), statinio (-ių) techninės priežiūros patikrinimo aktą arba seniūnijos pagal nekilnojamojo turto buvimo vietą pažymą, jeigu objektas yra netinkamas naudoti pagal paskirtį.

[...] Informuojame, kad informacinis pranešimas už laikotarpį 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. suformuotas ir išsiųstas nebuvo. **Rinkliavos mokestis pradėtas skaičiuoti nuo 2017 m. sausio 1 d.** Informacinis pranešimas, kurio Nr. VRSFA2075967 yra už 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. laikotarpį. Informacinis pranešimas, kurio Nr. VRSFA2133620, yra už 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. laikotarpį.

[...] **2017 m. gruodžio 29 d. el. paštu Pareiškėjas kreipėsi į Dūkštų seniūniją ir Jam buvo atsakyta, kad turi atvykti ir pateikti prašymą dėl Rinkliavos mokesčio perskaičiavimo. Kadangi Pareiškėjas neatvyko ir nepateikė prašymo, todėl mokestis nebuvo perskaičiuotas. Tik 2018 m. kovo 15 d. el. paštu Dūkštų seniūnijai mokėtojas atsiuntė Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašą.**

[...] **2018 m. balandžio 16 d. el. paštu Savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriaus specialistė S. L. gavo prašymą dėl Rinkliavos perskaičiavimo. Prašymas 2018 m. balandžio 30 d. buvo užregistruotas A34(7)-869. Savivaldybės Vietinio ūkio skyriaus atsakinga vyr. specialistė B. G. kreipėsi į Dūkštų seniūniją, kuri 2018 m. birželio 11 d. nuvyko į vietą patikrino ir patvirtino, kad namas yra tinkamas gyventi, aplinka sutvarkyta, todėl mokestis nebuvo perskaičiuotas ir į visus pateiktus klausimus buvo parengtas ir pateiktas išsamus atsakymas 2018 m. birželio 20 d. Nr. A33(7)-299.**

[...] 2019 m. lapkričio 15 d. masiniu būdu buvo išsiųsti raginimai Rinkliavos mokėtojams susimokėti įsiskolinimą.

[...] El. paštu 2019 m. lapkričio 25 d. buvo gautas nepagarbus Pareiškėjo atsakymas į masiniu būdu siųstą raginimą su akivaizdžiai melaginga informacija apie tai, jog jam nebuvo atsakyta į S. L. siųstą pranešimą. **Patikrinus Rinkliavos mokėtojo registro duomenis, buvo nustatyta, jog į minėtą pranešimą asmeniui buvo atsakyta 2018 m. birželio 20 d., o 2019 m. lapkričio 25 d. mokėtojo atsiųstame el. laiške nebuvo jokio prašymo, paklausimo ar panašaus turinio informacijos, kuri reikalautų atsakymo, todėl su asmeniu daugiau kontaktuojama nebuvo.**

[...] 2021 m. kovo 29 d. Dūkštų seniūnijos specialistė A. S. išsiuntė Pareiškėjui informacinį pranešimą ir gavo atsakymą, kad mokestis sumokėtas. Vėliau informavo, kad dar yra susidariusi skola ir mokestis nesumokėtas už 2017 m. ir 2018 m., į tai gavo vėl nepagarbų atsakymą.

[...] pagal Savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T3-515 patvirtinto Rinkliavos lengvatų skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo (toliau – Lengvatų aprašas) 11 p., **1 ct už kv. m per mėnesį Rinkliavos lengvata taikoma gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektams, už kuriuos nėra įsiskolinimo už praėjusius laikotarpius.** Rinkliavos mokėtojai, padengę įsiskolinimą, turi kreiptis dėl šiame punkte nustatytos lengvatos suteikimo. Tuo atveju lengvata bus taikoma nuo prašymo pateikimo dienos. Kadangi **Pareiškėjo vardu yra susidaręs įsiskolinimas, todėl subsidija neskolingiems nepritaikyta.**

[...] Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. D1-150 patvirtintas Nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą Rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašas (toliau – Sąrašas), kurio 1 p. įvardyti gyvenamosios paskirties pastatai. Pagal Sąrašą apmokestinami nekilnojamojo turto objektai – *pastatai, naudojami gyventi vienam ar daugiau asmenų*, vienai ar daugiau šeimų, įvairių socialinių grupių asmenų (individualūs namai, būtai bendrabučiai, vaikų namai, prieglaudos, globos namai, šeimos namai, vienuolynai, nakvynės namai, socialinis būstas, kiti panašios paskirties objektai) su priklausiniais ir (ar) priskirtais naudoti žemės sklypais ar be jų, kitos patalpos, *nepaisant jų registracijos Nekilnojamojo turto registre.*

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintomis Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklėmis, Rinkliavos pastoviają dalį privalo mokėti visi nekilnojamojo turto objektų savininkai arba įgalioti asmenys nepriklausomai, ar naudojasi turto.

Pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. A27(1)-70 patvirtinto Rinkliavos administravimą tvarkos aprašo 13.2 p., **į Rinkliavos mokėtojų registro duomenų bazę įtraukiami apgyvendinti nebaigtos statybos gyvenamosios ar kitos paskirties**

objektai, neregistruoti ar registruoti VI Registru centre ir Rinkliava skaičiuojama nuo gyvenamosios vietos deklaravimo laikotarpio, o jei nėra pateiktos informacijos apie deklaruotą gyvenamąją vietą – nuo faktinių aplinkybių nustatymo laiko.

Remiantis Rinkliavos nuostatų 34.2 p., **iš Rinkliavos mokėtojų registro duomenų bazės išbraukiami netinkami naudoti/gyventi** ar fiziškai sunaikinti **nekilnojamojo turto objektai savivaldybės teritorijoje**. Asmenys, norintys, kad jiems Savivaldybės teritorijoje nuosavybės teise priklausantys ar kitu pagrindu teisėtai valdomi ar naudojami nekilnojamojo turto objektai šių Rinkliavos nuostatų 34.2 p. nustatytais atvejais būtų neįtraukiami į Registro duomenų bazę, Savivaldybės administracijai ar seniūnijai pagal objekto buvimo vietą turi pateikti: prašymą, kuriame turi būti nurodytas nekilnojamojo turto objekto (pastato, sodų valdos ir kt.) adresas, unikalus arba kadastrinis numeris, savininkas(-ai) ir jo(-ų) kontaktiniai duomenys. Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus statybos valstybinio priežiūros poskyrio vyriausiojo specialisto išduotą pažymą ar kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu objektas yra fiziškai sunaikintas (nugriautas), statinio (-ių) techninės priežiūros patikrinimo aktą arba seniūnijos pagal nekilnojamojo turto buvimo vietą pažymą, jeigu objektas yra netinkamas naudoti pagal paskirtį.

[...] Atleidimas nuo Rinkliavos kintamosios dalies skiriamas remiantis Rinkliavos nuostatų 47, 48, 49 p., o Rinkliavos pastoviosios dalies lengvata gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektų savininkams suteikiama remiantis Lengvatų aprašo 9.1. p. Lengvata, nurodyta Aprašo 9.1 p., taikoma pagal reikalavimus, kurie taikomi atleidžiant nuo Rinkliavos kintamosios dalies mokėjimo.

Asmenys, norintys, kad jiems nebūtų skaičiuojama Rinkliavos kintamoji dalis ir būtų pritaikyta lengvata pastoviajai daliai, Savivaldybės administracijai ne vėliau kaip iki kitų metų gruodžio 31 d. turi pateikti: prašymą dėl lengvatos pastoviajai daliai, prašymą dėl atleidimo nuo kintamosios dalies (Rinkliavos nuostatų 3 priedas), sąžiningumo deklaraciją (Lengvatų aprašo 1 priedas), elektros energijos tiekėjo pažymą, patvirtinančią, kad nebuvo sunaudota daugiau nei 35 kWh elektros energijos per vieną metų ketvirtį arba atitinkamai 140 kWh elektros energijos per metus.

[...]

Rinkliavos mokestis pradėtas skaičiuoti nuo 2017 m. sausio 1 d. 2017 metais mokestis sudarė 103,50 Eur, 2018 m 97,33 Eur, 2019 m 93,50 Eur 2020 m. 93,50 Eur ir 2021 m 93,50 Eur [...]. Mokėjimų 2017 ir 2018 metais nebuvo, pirmas mokėjimas atliktas 2019 m. liepos 4 d. 93,50 Eur, 2020 m. birželio 12 d. – 93,50 Eur ir 2021 m. kovo 29 d. – 93,50 Eur. Buitinio atliekų konteinerio identifikavimo mišrių atliekų konteinerio Nr. 41-L-214433, pakuočių atliekų Nr. 41-P-203956, stiklo Nr. 41-S-201990.

[...] 2018 m. birželio 11 d. Dūkštų seniūnijos darbuotojai buvo nuvykę į Vilniaus r. sav., Dūkštų sen., Kazliškių k., <...>, patikrino ir patvirtino, kad namas yra tinkamas gyventi, aplinka sutvarkyta, todėl mokestis nebuvo perskaičiuotas.

[...]

Rinkliava nustatoma nekilnojamojo turto objektams, kurių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija. Savivaldybė yra suskirsčiusi nekilnojamojo turto objektus į 19 kategorijų pagal nekilnojamojo turto objektų rūšis ir (ar) jų paskirtį. Sąnaudų priskyrimas atskiriems nekilnojamojo turto objektams ir Rinkliavos pastovioji bei kintamoji Rinkliavos dalys konkrečiai nekilnojamojo turto objektų kategorijai nustatomos pagal Nuostatų 1 priede patvirtintą Rinkliavos dydžio nustatymo metodiką.

[...]

Remiantis Rinkliavos nuostatų 40.1 p., nenumatytais atvejais komunalinių atliekų turėtojų pateiktiems prašymams, pretenzijoms nagrinėti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 birželio 7 d. įsakymu Nr. A27(1)-1449 „Dėl Vilniaus rajono savivaldybės išvadų dėl vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio perskaičiavimo pagrįstumo teikimo komisijos patvirtinimo“ sudaryta komisija, kuri svarsto prašymus ir teikia išvadas dėl Rinkliavos dydžio perskaičiavimo pagrįstumo. **Patikslinusi**

duomenis UAB „Y“ patvirtino, kad individualus 240 l buitinių atliekų konteineris buvo suteiktas 2018 m. gegužės 2 d., todėl atsižvelgiant į visą išdėstytą situaciją prašymas dėl Rinkliavos perskaičiavimo už 2017 ir 2018 metų 4 mėnesius bus išnagrinėtas komisijoje. Apie nagrinėjimo rezultatus informuosime papildomai.

Teisės aktai, reglamentuojantys komunalinių atliekų tvarkymą, yra skelbiami viešai. Juos galite rasti Savivaldybės administracijos tinklalapyje www.vrsa.lt → Aplinkos apsauga → Atliekų tvarkymo reglamentavimas. [...].“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

18. Lietuvos Respublikos Konstitucijos

5 straipsnis:

„[...] Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.“

19. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas. Antroji knyga. Asmenys.

2.12 straipsnis. Fizinio asmens nuolatinė gyvenamoji vieta

„1. Fizinio asmens nuolatinė gyvenamoji vieta, reiškianti asmens teisinį santykį su valstybe ar jos teritorijos dalimi, yra toje valstybėje ar jos teritorijos dalyje, kurioje jis nuolat ar daugiausia gyvena, laikydamas tą valstybę ar jos teritorijos dalį savo asmeninių, socialinių ir ekonominių interesų **buvimo vieta**.

2. Fizinis asmuo pripažįstamas turinčiu nuolatinę gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, jeigu jis Lietuvos Respublikoje savo valia įkuria ir išlaiko savo vienintelę arba pagrindinę gyvenamąją vietą, ketindamas čia įkurti ir išlaikyti savo asmeninių, socialinių ir ekonominių interesų centrą. Šis ketinimas gali būti išreikštas, be kita ko, asmeniui faktiškai būnant Lietuvos Respublikoje, taip pat nustačius asmeninius ar verslo ryšius tarp jo ir Lietuvos Respublikos asmenų arba remiantis kitais kriterijais“;

2.16 straipsnis. Fizinio asmens gyvenamoji vieta

„1. Fizinio asmens gyvenamąja vieta laikoma vieta, kurioje jis faktiškai dažniausiai **gyvena**. [...].“

20. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso:

359 straipsnis. Statinio (jo patalpų) naudojimas pažeidžiant nustatytus reikalavimus ir (ar) naudojimas ne pagal paskirtį

„1. Statinio (jo patalpų) naudojimas pažeidžiant Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir kituose įstatymuose nustatytus reikalavimus ir (ar) naudojimas ne pagal paskirtį, išskyrus atvejus, kai statinys (jo patalpos) naudojamas (naudojamos) ne pagal paskirtį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka,

užtraukia baudą nuo vieno šimto keturiasdešimt iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.“

21. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nuostatos, galiojusios 2017 m. sausio 1 d.:

28 straipsnis. Statybos užbaigimas

„[...]“

2. Ypatingųjų ir neypatingųjų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų, pagalbinio ūkio paskirties pastatų (išskyrus kultūros paveldo statinius) ir ypatingųjų bei neypatingųjų statinių pagal aplinkos ministro patvirtintą sąrašą **statyba** (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas) **užbaigiama statytojui ar jo teises ir pareigas perėmusiam asmeniui surašant deklaraciją apie statybos užbaigimą, ją patvirtinant ir įregistruojant VTPSI**. Deklaracijas apie statybos užbaigimą tvirtina statybos valstybinę priežiūrą vykdančios pareigūnai.

[...]

5. Atlikus statybos užbaigimo procedūras, statinį ir daiktines teises į jį privaloma įregistruoti Nekilnojamojo turto registre ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo statybos užbaigimo akto gavimo

dienos, deklaracijos apie statybos užbaigimą patvirtinimo ir įregistravimo dienos arba nuo deklaracijos apie statybos užbaigimą pasirašymo dienos (kai ji netvirtinama ir neregistruojama).“

47 straipsnis. Statinių naudotojų pareigos

„1. **Statinių naudotojai privalo:**

1) **naudoti statinį (jo patalpas) pagal paskirtį**, išskyrus Vyriausybės nustatytus atvejus ir tvarką [...].“

22. Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo:

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

„1. Šis įstatymas nustato gyvenamosios vietos deklaravimo sąlygas ir tvarką, gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų tvarkymą. [...].“

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„[...]“

2. *Gyvenamoji vieta* – ši sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse. [...].“

3 straipsnis. Pareiga deklaruoti gyvenamąją vietą

„1. Lietuvos Respublikoje gyvenantys asmenys, [...] privalo šiame įstatyme nustatytais sąlygomis ir tvarka deklaruoti savo gyvenamąją vietą. [...].“

23. Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo:

11 straipsnis. Vietinių rinkliavų objektai:

„1. Savivaldybės taryba turi teisę savivaldybės teritorijoje nustatyti vietines rinkliavas tik už: [...]

8) komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą; [...].“

12 straipsnis. Vietinių rinkliavų nustatymas:

„Savivaldybės taryba savo sprendimu tvirtina vietinės rinkliavos nuostatus, kuriuose nustato:

1) vietinės rinkliavos dydį;

[...]

3) vietinės rinkliavos lengvatas; [...].“

24. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo

4 straipsnis. Vietos savivaldos principai

„Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra:

[...]

6) *Savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo.* Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų **veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.**“

6 straipsnis. Savarankiškosios savivaldybių funkcijos:

„Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos:

[...]

31) komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo bei perdirbimo organizavimas ir sąvartynų įrengimas bei eksploatavimas.“

25. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatos, galiojusios Pareiškėjo skundo Dūkštų seniūnijai pateikimo metu:

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

„Šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų

asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje“;

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„1. *Viešasis administravimas* – įstatymų ir kitų teisės aktų reglamentuojama viešojo administravimo subjektų veikla, skirta įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti: administracinių sprendimų priėmimas, įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolė, įstatymų nustatytų administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas ir viešojo administravimo subjekto vidaus administravimas.

[...]

11. *Administracinis sprendimas* – administracinis aktas ar nustatyta tvarka priimtas kitas nustatytos formos dokumentas, kuriame išreikšta viešojo administravimo subjekto valia.

[...]

14. *Prašymas* – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus.

15. *Skundas* – asmens rašytinis kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame nurodoma, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti.

[...]“;

3 straipsnis. Viešojo administravimo principai

„Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

1) *įstatymo viršenybės*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais;

2) *objektyvumo*. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;

6) *efektyvumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas ir įgyvendindamas sprendimus, jam skirtus išteklius naudoja ekonomiškai, rezultatų siekia kuo mažesnėmis sąnaudomis;

[...]

13) *išsamumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį“;

14 straipsnis. Prašymų ir skundų nagrinėjimas

„1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė“;

19 straipsnis. Administracinė procedūra ir jos dalyviai

„1. *Administracinė procedūra* – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmis, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą.“

26. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės:

„[...]

35. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:

35.1. *į prašymą suteikti administracinę paslaugą* – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.2. *į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją* atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.3. *į prašymą priimti administracinį sprendimą* – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.4. *į kitus prašymus* – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.

[...]

38. Atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo ar jo atstovas turi būti informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-aus) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas.

27. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatai:

„[...]

7. Svarbiausieji Aplinkos ministerijos veiklos tikslai yra:

[...]

7.9. formuoti Lietuvos Europos Sąjungos politiką [...] atliekų (išskyrus radioaktyviasias) tvarkymo, [...], srityse ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą.“

28. Minimalūs komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimai:

„[...]

4. Kokybės reikalavimai taikomi komunalinių atliekų surinkimui, vežimui ir **privalomi visiems komunalinių atliekų surinkimą ir vežimą vykdančioms asmenims, nepriklausomai nuo savivaldybėje taikomo apmokėjimo už komunalinių atliekų tvarkymą būdo.** Paslaugos kokybės priežiūrą ir kontrolę vykdo savivaldybė ir (ar) komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius (toliau – Administratorius).

[...]

9. Atliekoms surinkti naudojami atliekų surinkimo konteineriai. Jeigu nėra galimybės naudoti atliekų surinkimo konteinerių, taikytinos kitos priemonės ir (ar) įrenginiai, pagal paskirtį skirti atitinkamoms atliekoms surinkti. Atliekų surinkimo konteineriai, kitos priemonės ir (ar) įrenginiai (toliau – Atliekų surinkimo priemonės) turi atitikti teisės aktų nustatytus reikalavimus, būti saugūs žmonių sveikatai ir aplinkai. Tais atvejais, kai atliekų surinkimui naudojami individualūs konteineriai, konteinerių priėmimo–perdavimo faktas turi būti fiksuojamas pasirašytinai. Atliekų turėtojai atsisakius priimti konteinerius ir (ar) pasirašyti priėmimo–perdavimo dokumentus, savivaldybė ar Administratorius gali sudaryti komisiją, kuri patvirtintų konteinerio perdavimo arba atsisakymo priimti faktą. Atliekų surinkimui naudojant kolektyvinius (bendrus) konteinerius, atliekų turėtojai privalo būti informuoti apie jiems priskirto konteinerio pastatymo vietą.

10. Atliekų surinkimo priemonių talpa ir atliekų surinkimo iš atliekų surinkimo priemonių dažnumas nustatomi taip, kad atitiktų pas atliekų turėtoją susidarančių komunalinių atliekų surinkimo poreikį. Atliekų surinkimo priemonių talpa ir atliekų surinkimo iš atliekų surinkimo priemonių dažnumas gali būti nustatomi individualiai, atsižvelgiant į tai, ar atliekos rūšiuojamos ir kompostuojamos jų susidarymo vietoje. Atliekų surinkimo konteinerių talpa ir atliekų paėmimo (arba jų tuštinimo) minimalus dažnumas aptariamai Sutartyje. Jei nėra Sutarties, surinkimo priemonių talpą ir atliekų surinkimo iš atliekų surinkimo priemonių dažnumą nustato savivaldybė atliekų tvarkymo taisyklėse.

[...]

14. Savivaldybė, Administratorius ir (ar) Atliekų tvarkytojas turi užtikrinti visų komunalinių atliekų turėtojų aprūpinimą mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonėmis (konteineriais, kitomis priemonėmis ir (ar) įrenginiais) neimant papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę

rinkliavą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą.

[...]

[...]

24. Savivaldybėms rekomenduojama nustatyti tvarką, kad iki 2014 m. gruodžio 31 d. visi mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineriai ir (ar) kitos surinkimo priemonės būtų identifikuojamos ir nuo 2015 m. sausio 1 d. Paslauga teikiama vykdant komunalinių atliekų surinkimo elektroninį identifikavimą.

[...]

26. Kolektyvinio naudojimo konteinerių stovėjimo vietas nustato savivaldybė arba Administratorius. Individualaus naudojimo konteinerių pastatymo vietas, iš kurių surenkamos atliekos, savivaldybė, Administratorius arba atliekų tvarkytojas suderina su atliekų turėtoju.

[...]

54. Atliekų tvarkytojo ir atliekų turėtojo ginčus dėl Paslaugos netinkamo teikimo ar neteikimo, taip pat skundus dėl Atliekų tvarkytojo ar atliekų turėtojo veiksmų nagrinėja savivaldybė. Nesutinkant su savivaldybės priimtu sprendimu arba kai sprendimas per nustatytus terminus nepriimamas, gali būti kreipiamasi į teismą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.“

29. Komunalinių atliekų turėtojų registravimo tvarkos aprašas:

„1. Komunalinių atliekų turėtojų registravimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato savivaldybės ar savivaldybės pavedimu komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus, jei savivaldybė jam pavedusi komunalinių atliekų turėtojų registravimą (toliau - Administratorius), vykdomą komunalinių atliekų turėtojų registravimo tvarką.

[...]

3. Registravimo paskirtis – registruoti savivaldybės teritorijoje esančius komunalinių atliekų turėtojus ir tvarkyti Tvarkos apraše nustatytus duomenis, reikalingus ir pakankamus visuotinės komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo kokybės stebėsenos ir kontrolės vykdymui, paslaugų kainos nustatymui.

[...]

6. Vykdamas komunalinių atliekų turėtojų registravimą:

6.1. privaloma tvarkyti šiuos fizinių asmenų duomenis:

6.1.1. komunalinių atliekų turėtojo (pagal Aplinkos ministerijos nustatytą nekilnojamojo turto objektų rūšių sąrašą naudojamo nekilnojamojo turto objekto savininko arba savininko atstovo pagal įstatymą, arba savininko įgalioto asmens, arba asmenų, sudariusių jungtinės veiklos sutartis bendrosios dalinės nuosavybės teisei įgyvendinti) vardas, pavardė ir gimimo data;

[...]

6.3. rekomenduojama, atsižvelgiant į savivaldybės pasirinktus komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos įmokos dydžio nustatymo kriterijus, tvarkyti šiuos duomenis:

[...]

6.3.5. komunalinių atliekų turėtojui priskirtas individualus arba bendro naudojimo mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineris, jo tūris, pastatymo data, pastatymo vieta;

6.3.6. komunalinių atliekų turėtojui priskirti antrinių žaliavų (įskaitant biologiškai skaidžias atliekas) surinkimo konteineriai, jų tūris, pastatymo data, pastatymo vieta;

6.3.7. nekilnojamojo gyvenamosios paskirties turto objekto naudojimo intensyvumas (nuolat naudojamas / naudojamas sezoniskai / nenaudojamas);

6.3.8. komunalinių atliekų turėtojui priskirtų mišrių komunalinių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo konteinerių išvežimo dažnis.“

30. **Nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį,**

rūšių sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. vasario 20 įsakymu Nr. D1-150:

„*Gyvenamosios paskirties pastatai* – pastatai, **naudojami gyventi** vienam ar daugiau asmenų, vienai ar daugiau šeimų, įvairių socialinių grupių asmenims (individualūs namai, butai, bendrabučiai, vaikų namai, prieglaudos, globos namai, šeimos namai, vienuolynai, nakvynės namai, socialinis būstas, kiti panašios paskirties objektai).“

Vietos savivaldos teisės aktai

31. Vilniaus rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo taisyklės:

„[...]

8. Taisyklės yra privalomos visiems savivaldybės teritorijoje esantiems ir (ar) veikiantiems fiziniams ir juridiniams asmenims, juridinių asmenų filialams bei atstovybėms.

[...]

9. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

[...]

9.2. *Komunalinės atliekos* – buitinės (buityje susidarančios) atliekos ir kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas.

9.3. *Atliekų turėtojas* – atliekų darytojas arba asmuo, turintis atliekų.

[...]

27. Atliekų turėtojų registrą tvarko Savivaldybės administracija teisės aktų nustatyta tvarka.

28. Tais atvejais, kai atliekų surinkimui naudojami individualūs konteineriai, konteinerių priėmimo–perdavimo faktas fiksuojamas pasirašytinai. Atliekų turėtoji atsisakius priimti konteinerius ir (ar) pasirašyti priėmimo–perdavimo dokumentus, Savivaldybės administracija gali sudaryti komisiją, kuri patvirtintų konteinerio perdavimo arba atsisakymo priimti faktą.

29. Atliekų surinkimui naudojami kolektyviniai (bendri) konteineriai turi būti pastatyti Minimalius komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimus atitinkančiose komunalinių atliekų konteinerių aikštelėse. Atliekų surinkimui naudojant kolektyvinius (bendrus) konteinerius, atliekų turėtojai informuojami apie jiems priskirto konteinerio pastatymo vietą.

[...]

31. Komunalinių atliekų konteinerių aikštelių vietas nustato Savivaldybės administracija. Individualaus naudojimo konteinerių pastatymo vietas, iš kurių surenkamos atliekos, Savivaldybės administracija arba komunalinių atliekų tvarkytojas suderina su komunalinių atliekų turėtoju.

[...]

34. Komunalinių atliekų turėtojai turi teisę:

34.1. gauti šiose Taisyklėse ir kituose teisės aktuose nustatytos kokybės komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą;

[...]

35.4. naudotis konteineriais ir juos naudoti tik pagal paskirtį, laikytis konteinerių naudojimosi ir rūšiavimo instrukcijų ir dėti į konteinerius tik tas atliekas, kurioms šie konteineriai yra skirti, uždaryti konteinerių dangčius po atliekų išmetimo į konteinerius;

[...]

44. Komunalinių atliekų tvarkytojai privalo:

44.1. teikti paslaugas pagal Minimalius komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimų ir kitų teisės aktų nuostatas bei sutarties su Savivaldybės administracija sąlygas;

44.2. neimant papildomo mokesčio pateikti atliekų turėtojams mišrių komunalinių atliekų konteinerius; [...].“

32. Rinkliavos nuostatai:

„1. Rinkliavos nuostatai reglamentuoja Rinkliavos apskaičiavimą, Rinkliavos mokėtojų registro sudarymą, vietinės rinkliavos mokėjimą, išieškojimą ir iš jos gautų savivaldybės biudžeto pajamų panaudojimą.

2. Rinkliava nustatoma visiems komunalinių atliekų turėtojams Savivaldybės teritorijoje.

[...]

9. *Vietinė rinkliava* – tai Savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta privaloma įmoka už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą, galiojanti savivaldybės teritorijoje, kurią kiekvienas atliekų turėtojas privalo sumokėti šiuose nuostatuose nustatyta tvarka.

10. *Vietinės rinkliavos mokėtojai* – komunalinių atliekų turėtojai, fiziniai ir juridiniai asmenys, nuosavybės ar kita teise valdantys ir naudojančys nekilnojamojo turto Savivaldybės teritorijoje, privalantys mokėti Rinkliavą.

[...]

34. **I Registro duomenų bazę neįtraukiami (išbraukiami):**

[...]

34.2. **netinkami naudoti/gyventi** ar fiziškai sunaikinti nekilnojamojo turto objektai savivaldybės teritorijoje.

[...]

35. Asmenys, norintys, kad jiems savivaldybės teritorijoje nuosavybės teise priklausantys ar kitu pagrindu teisėtai valdomi ar naudojami nekilnojamojo turto objektai šių nuostatų 34.2 ir 34.4 papunkčiuose nustatytais atvejais būtų neįtraukiami į Registro duomenų bazę, savivaldybės administracijai ar seniūnijai pagal objekto buvimo vietą **turi pateikti:**

35.1. Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos pažymą ar jos kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka, **jeigu nekilnojamojo turto objektas yra sudegęs;**

35.2. Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus Statybos valstybinio priežiūros poskyrio vyriausiojo specialisto išduotą pažymą ar jos kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu objektas yra **fiziškai sunaikintas (nugriautas);**

35.3. statinio (-ių) techninės priežiūros patikrinimo aktą arba seniūnijos pagal nekilnojamojo turto buvimo vietą pažymą, **jeigu objektas yra netinkamas naudoti pagal paskirtį; [...].“**

33. Rinkliavos lengvatų skyrimo ir teikimo tvarkos aprašas:

„1. Rinkliavos lengvatų skyrimo ir teikimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) nustato lengvatas, lengvatų skyrimo ir teikimo sąlygas, tvarką ir finansavimą.

[...]

7. 70 proc. Rinkliavos lengvata taikoma:

7.1. fiziniams asmenims, valdantiems, naudojančiams nekilnojamojo turto gyvenamosios paskirties objektus, prie kurių neužtikrintas privažiavimas ir **komunalinių atliekų surinkimo konteineriai pastatyti 1 km ir didesniu atstumu;**

[...]

9. 100 proc. Rinkliavos pastoviosios dalies lengvata taikoma:

9.1. nenaudojamo gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektų savininkams ar įgaliotiems asmenims;

[...]

11. *1 ct už kv. m. per mėnesį Rinkliavos lengvata taikoma* gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektams, už kuriuos nėra įsiskolinimo už praėjusius laikotarpius. **Rinkliavos mokėtojai, padengę įsiskolinimą, turi kreiptis dėl šiame punkte nustatytos lengvatos suteikimo.** Tuo atveju lengvata bus taikoma nuo prašymo pateikimo dienos.

[...]

14. Asmenys, norintys, kad jiems būtų suteikta šio tvarkos aprašo 7.1. punkte nustatyta lengvata, seniūnijai pagal objekto buvimo vietą turi pateikti prašymą.

[...]

17. Asmenys, norintys, kad jiems būtų suteikta šio tvarkos aprašo 9.1. punkte nustatyta lengvata, Savivaldybės administracijos Vietinio ūkio skyriui ar seniūnijai pagal objekto buvimo vietą turi pateikti:

17.1. prašymą;

17.2. sąžiningumo deklaraciją (1 priedas);

17.3. elektros energijos tiekėjo pažymą, atitinkančią reikalavimus, nustatytus Savivaldybės Rinkliavos nuostatuose. [...].“

34. Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą administravimo tvarkos aprašas:

„1. Rinkliavos administravimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Rinkliavos administravimą, galiojimo terminą, apskaičiavimą, mokėjimą, išieškojimą ir mokestinės nepriemokos pripažinimo beviltiška Vilniaus rajono teritorijoje tvarką bei supažindinimą su Rinkliava.

[...]

13. Nauji Mokėtojai įtraukiami į Registrą gavus informaciją apie faktinį nekilnojamojo turto objekto naudojimą:

13.1. seniūnija pagal nekilnojamojo turto objekto buvimo vietą įtraukia į Registro duomenų bazę deklaravusį (-ius) gyvenamąją vietą Mokėtoją (-us), kai nekilnojamojo turto objektu (-ais) faktiškai naudojamas nors savininkai yra mirę ir nėra paveldėtojo (-ų);

13.2. į Registro duomenų bazę įtraukiami **apgyvendinti nebaigtos statybos gyvenamosios** ar kitos **paskirties objektai**, neregistruoti ar registruoti VĮ Registrų centre ir Rinkliava skaičiuojama nuo gyvenamosios vietos deklaravimo laikotarpio, o jei nėra pateiktos informacijos apie deklaruotą gyvenamąją vietą - nuo faktinių aplinkybių nustatymo laiko;

13.3. į Registro duomenų bazę įtraukiami **registruoti VĮ Registrų centre nekilnojamieji turto objektai, kurių nustatytas 100% baigtumas**, Rinkliava skaičiuojama nuo registracijos laiko.

14. Registras gali būti tikslinamas:

14.1. gavus Mokėtojo prašymą dėl duomenų tikslinimo ar Rinkliavos dydžio perskaičiavimo;

14.2. gavus informaciją apie faktines aplinkybes. [...].“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

35. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03 konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, **kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi** nepiktnaudžiauti jiems nustatytomis galiomis, **nepažeisti teisės aktų reikalavimų.** [...] Konstitucinis Teismas 2004 m. liepos 1 d. nutarime ir 2004 m. lapkričio 5 d. išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas **atsakingo valdymo principas**. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...].“

Tyrimo išvados

36. Atsižvelgiant į skunde nurodytas ir tyrimo metu paaiškėjusias aplinkybes, išvadas tikslinga pateikti, išskiriant šiuos klausimus:

36.1. dėl Rinkliavos skaičiavimo;

36.2. dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo.

Dėl Rinkliavos skaičiavimo

37. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje nagrinėjamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos momentus:

37.1. Pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierę dėl Savivaldybės administracijos specialistų veiksmų, nepagrįstai apskaičiavus Rinkliavą už atliekų išvežimą iš *nebaigto statyti* gyvenamojo namo (žr. pažymos 2.1 ir 4 punktus).

37.2. Savivaldybių institucijos yra atsakingos už komunalinių atliekų tvarkymo sistemų, būtinų jų teritorijose susidarančioms komunalinėms atliekoms tvarkyti, organizavimą (žr. pažymos 24 punktą). Šiai funkcijai įgyvendinti savivaldybių taryboms suteikta teisė nustatyti Rinkliavą, Rinkliavos mokėjimo tvarką, lengvatas (žr. pažymos 23 punktą).

37.3. Rinkliava Pareiškėjui pradėta skaičiuoti nuo 2017 m. sausio 1 d. (žr. pažymos 17 punktą).

37.4. Pareiškėjas, gavęs Rinkliavos mokėjimo pranešimą, dėl nepagrįsto Rinkliavos skaičiavimo 2017 m. kreipėsi į Dūkštų seniūniją (žr. pažymos 5 punktą), 2018, 2019 ir 2021 metais – į Savivaldybės administraciją (žr. pažymos 7, 10 ir 12 punktus), tačiau **Rinkliavos perskaičiavimo klausimas iš esmės nebuvo sprendžiamas** (žr. pažymos 16 punktą). Dėl Pareiškėjo teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo Seimo kontrolierė pasisako atskiroje išvadų dalyje (žr. pažymos 39-41 punktus).

37.5. Rengiant Rinkliavos mokėjimo pranešimus Rinkliavos mokėtojams, privalu vadovautis Savivaldybės teritorijoje galiojančiais teisės aktais (žr. pažymos 31-34 punktus). Savivaldybės administracija skundo tyrimo metu paaiškino, kad Pareiškėjas privalo mokėti Rinkliavą kaip gyvenamojo namo savininkas, vadovaujantis Rinkliavos nuostatais.

37.6. Pagal Savivaldybės teritorijoje galiojančio Rinkliavos administravimo tvarkos aprašo 13.2 punktą (žr. pažymos 34 punktą), į Rinkliavos mokėtojų registro duomenų bazę įtraukiami **apgyvendinti nebaigtos statybos gyvenamosios ar kitos paskirties objektai**, neregistruoti ar registruoti VĮ Registrų centre ir **Rinkliava skaičiuojama nuo gyvenamosios vietos deklaravimo laikotarpio**, o jei nėra pateiktos informacijos apie deklaruotą gyvenamąją vietą – **nuo faktinių aplinkybių nustatymo laiko**.

37.7. Tyrimo metu nebuvo gauta duomenų, patvirtinančių Rinkliavos skaičiavimo laikotarpiu nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gegužės mėn. (iki Pastato statybos pabaigos) Pareiškėjo gyvenamosios vietos Pastate deklaravimą, nei duomenų, patvirtinančių faktinių aplinkybių patikrinimo atlikimą, gavus skundą dėl nepagrįstai priskaičiuotos Rinkliavos, kaip tai numatyta Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnyje (žr. pažymos 25 punktą).

37.8. Pareiškėjo teigimu, Pastatas iki 2018 m. gegužės mėn. buvo netinkamas naudoti pagal paskirtį, nes iki nurodyto laiko jame buvo vykdomi statybos darbai (žr. pažymos 2.1 punktą).

37.9. Aplinkos ministerija yra išdėsčiusi poziciją, kad pagal apmokestinimo Rinkliava srityje galiojantį teisinį reglamentavimą, **jei objektyvūs duomenys neabejotinai patvirtina, kad fizinio asmens veikloje jokios (komunalinės) atliekos nesusidaro ir negali susidaryti, toks asmuo negali būti pripažintas „komunalinių atliekų turėtoju“ ir atitinkamai savivaldybės teritorijoje nustatytos Rinkliavos mokėtoju** (žr. pažymos 16 punktą).

37.10. Dėl Savivaldybės administracijos teiginio, kad *Rinkliava Pareiškėjui nebuvo perskaičiuota, 2018 m. birželio 11 d. vietoje nustačius Pastato tinkamumą gyventi* (žr. pažymos 17 punktą), pažymėtina, kad nurodytas patikrinimas atliktas tuo metu, kai, Pareiškėjo teigimu, Pastato statybos darbai jau buvo baigti (žr. pažymos 2.1 punktą). Tuo tarpu, **Pareiškėjo skundo objektas – Rinkliavos skaičiavimo nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gegužės mėn.** Atsižvelgiant į tai, **neaišku, kodėl sprendžiant priskaičiuotos Rinkliavos už laikotarpį nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gegužės mėn., vadovaujamosi vėliau atlikto (2018 m. birželio 11 d.) patikrinimo duomenimis.**

37.11. Be to, **pagrįstai gali būti keliamas klausimas, ar Pareiškėjo skunde nurodytu Rinkliavos apskaičiavimo laikotarpiu (nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gegužės mėnesio) galėjo būti naudojamas pagal paskirtį nebaigtos statybos gyvenamasis namas ir ar galėjo būti apmokestinamas Rinkliava tokio pastato savininkas, nes:**

37.11.1. Gyvenamosios vietos deklaravimą reglamentuoja įstatymas (žr. pažymos 22 punktą). Nors šiame įstatyme nėra detalizuotas namo, kuriame deklaruojama gyvenamoji vieta, baigtumas procentais, įstatymų leidėjas yra nustatęs, kad statinių naudotojai privalo naudoti statinius pagal paskirtį (žr. pažymos 21 punktą);

37.11.2. Statybos įstatyme nustatyta, kad ypatingų ar neypatingų vieno buto gyvenamųjų pastatų statyba užbaigiama statytojui surašant deklaraciją apie statybos užbaigimą, ją patvirtinant ir registruojant VTPSI (žr. pažymos 21 punktą);

37.11.3. Statinio naudojimas pažeidžiant Statybos įstatyme nustatytus reikalavimus ir (ar) naudojimas ne pagal paskirtį užtraukia administracinę atsakomybę (žr. pažymos 20 punktą).

37.11.4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro patvirtintame Nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą Rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašė (žr. pažymos 30 punktą) nurodyta, kad *gyvenamosios paskirties pastatai* tai – pastatai, **naudojami gyventi** vienam ar daugiau asmenų, vienai ar daugiau šeimų, įvairių socialinių grupių asmenims (individualūs namai, butai, bendrabučiai, vaikų namai, prieglaudos, globos namai, šeimos namai, vienuolynai, nakvynės namai, socialinis būstas, kiti panašios paskirties objektai).

37.12. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2012 m. spalio 23 d. patvirtino Minimalius komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimus, privalomus visiems komunalinių atliekų surinkimą ir vežimą vykdančioms asmenims, nepriklausomai nuo savivaldybėje taikomo apmokėjimo už komunalinių atliekų tvarkymą būdo (žr. pažymos 28 punktą). Pagal Reikalavimų nuostatas, atliekų surinkimo priemonių talpa ir atliekų surinkimo iš atliekų surinkimo priemonių dažnumas nustatomi taip, kad atitiktų pas atliekų turėtoją susidarančių komunalinių atliekų surinkimo poreikį. Savivaldybė, Administratorius ir (ar) **Atliekų tvarkytojas turi užtikrinti visu komunalinių atliekų turėtojų aprūpinimą mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonėmis (konteineriais, kitomis priemonėmis ir (ar) įrenginiais)**, neimant papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę rinkliavą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą.

37.13. Komunalinių atliekų turėtojų registravimas yra reglamentuotas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. lapkričio 20 d. patvirtintu **Komunalinių atliekų turėtojų registravimo tvarkos aprašu** (žr. pažymos 29 punktą), detalizuojant, kokie duomenys tvarkytini, vykdamas komunalinių atliekų turėtojų registravimą, t. y. registruojamas atliekų turėtojai **priskirtas individualus arba bendrojo naudojimo mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteineris**, jo tūris, pastatymo data, **pastatymo vieta, nekilnojamojo turto objekto naudojimo intensyvumas (nuolat naudojamas / naudojamas sezoniskai / nenaudojamas), konteinerių išvežimo dažnis, išvežtų atliekų kiekis.**

37.14. Dėl Savivaldybės administracijos teiginio, kad Pareiškėjas nesikreipė dėl konteinerių išdavimo (žr. pažymos 17 punktą), atkreiptinas dėmesys į tai, kad aprūpinti atliekų turėtojus atliekų surinkimo priemonėmis yra atliekų tvarkytojo pareiga, o jeigu ji neįvykdyta, pagrįstai gali būti keliamas klausimas dėl sąlygų surinkti atliekas sudarymo, kokybiškos atliekų surinkimo paslaugos teikimo.

Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro patvirtintų Minimalių komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos kokybės reikalavimų nuostatas, individualių atliekų surinkimo konteinerių priėmimo–perdavimo atliekų turėtojui faktas turi būti fiksuotas pasirašytinai (žr. pažymos 28 punktą). Reikalavimuose reglamentuotas ir atsisakymo priimti perduodamą konteinerį fiksavimo būdas. Pažymėtina, kad net ir apie bendro (kolektyvinio) konteinerio, kuriuo turi naudotis atliekų turėtojas, pastatymo vietą atliekų turėtojas privalo būti informuotas.

37.15. Savivaldybės administracija tyrimo metu informavo, kad **patikslinusi duomenis, buvo nustatyta, jog individualus 240 l buitinių atliekų konteineris Pareiškėjui buvo suteiktas 2018 m. gegužės 2 d., todėl Rinkliavos perskaičiavimo už 2017 ir 2018 metų 4 mėnesius klausimas bus nagrinėjamas komisijoje** (žr. pažymos 17 punktą). Nors apie nagrinėjimo rezultatus buvo žadėta informuoti papildomai, iki šiol Seimo kontrolierių įstaigoje tokia informacija negauta.

38. Apibendrinant darytina išvada, kad nėra teisinio pagrindo konstatuoti, jog Vilniaus rajono savivaldybės administracijos (Dūkštų seniūnijos) specialistų veiksmai, gavus Pareiškėjo skundus dėl nepagrįsto reikalavimo mokėti Rinkliavą, buvo teisėti, užtikrinantys atsakingo valdymo principo įgyvendinimą (žr. pažymos 37 punktus), todėl, vadovaujantis

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **ši X skundo dalis pripažintina pagrįsta.**

Dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo

39. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje nagrinėjamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos momentus:

39.1. Šios skundo dalies objektas – Savivaldybės administracijos specialistų veiksmai, netinkamai nagrinėjant Pareiškėjo kreipimusis.

39.2. Pareiškėjas 2017 m. gruodžio 29 d. kreipėsi į Dūkštų seniūniją, prašydamas pateikti įrodymus apie sąlygų šalinti komunalines atliekas jam (ne)sudarymą ir atliekų surinkimo paslaugos (ne)teikimą, pažymėdamas, kad negavęs nurodytų duomenų, už 2017 metus priskaičiuotos Rinkliavos nemokės (žr. pažymos 5 punktą).

39.3. Pareiškėjas 2018 m. balandžio 16 d. raštu pranešė Savivaldybės administracijai apie gautus nepagrįstus Rinkliavos mokėjimo pranešimus, Dūkštų seniūnijos pažadą viską sutvarkyti bei prašė suteikti informaciją, t. y. atsakyti į konkrečius klausimus (žr. pažymos 7 punktą).

39.4. Pareiškėjas 2019 m. lapkričio 25 d. raštu Savivaldybės administracijai išreiškė nesutikimą su mokėjimo pranešime nurodyta Rinkliavos skola, atkreipdamas dėmesį, kad negavo atsakymo į 2018 m. balandžio 16 d. kreipimąsi (žr. pažymos 10 punktą).

39.5. Pareiškėjas 2021 m. kovo 29 d. (žr. pažymos 12 punktą) pateikė Savivaldybės administracijai skundą dėl negautų atsakymų į ankstesnius kreipimusis.

39.6. Pareiškėjo kreipimaisi vertintini ir kaip skundai dėl nepagrįsto Rinkliavos paskaičiavimo, ir kaip prašymas suteikti informaciją apie sąlygų komunalinių atliekų šalinimo paslaugos teikimui sudarymą, konteinerio atliekų šalinimui skyrimą, faktinį atliekų išvežimą, ir kaip prašymas priimti administracinį sprendimą – perskaičiuoti Rinkliavą už laikotarpį, kai Pastatas nebuvo tinkamas naudoti, t. y. kol nebuvo baigta Pastato statyba.

39.7. Vienas pagrindinių principų, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principas, reiškiantis, kad savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus (žr. pažymos 24 punktą).

39.8. Pagal teisinį reglamentavimą, kiekvienam viešojo administravimo subjektui yra nustatyta pareiga priimti prašymus ir juos nagrinėti pagal įgaliojimus. **Įstatymų leidėjas įpareigoja pareiškėjui pateikti prašymo turinį atitinkančią informaciją** (žr. pažymos 26 punktą). Išsamumo principas, kuriuo savo veikloje privalo vadovautis viešojo administravimo subjektai, reikalauja **į prašymą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant** visas prašymo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir **konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis remtasi, vertinant prašymo turinį** (žr. pažymos 26 punktą).

39.9. Savivaldybės administracijos teigimu, Pareiškėjui išsamus atsakymas buvo pateiktas Savivaldybės 2018 m. birželio 20 d. raštu (žr. pažymos 9 punktą).

Nors Savivaldybės administracijos teigimu, Savivaldybės 2018 m. birželio 20 d. raštas (žr. pažymos 9 punktą) **Pareiškėjui buvo išsiųstas elektroniniu paštu** (žr. pažymos 17 punktą), **tai patvirtinantis dokumentas tyrimui nebuvo pateiktas.** Be to, ir gavus Pareiškėjo 2019 m. lapkričio 25 d. kreipimąsi (žr. pažymos 10 punktą), **duomenų, patvirtinančių teisės aktų nuostatomis pagrįsto argumentuoto išsamaus atsakymo Pareiškėjui pateikimą, tyrimo metu nebuvo gauta.** Iš tyrimui pateiktų duomenų matyti, kad Pareiškėjas apie Rinkliavos privalomumą, teisinį Rinkliavos skaičiavimo pagrindą ir apie seniūnijos atliktą patikrinimą buvo informuotas 2021 m. gruodžio 29 d. raštu (žr. pažymos 13 punktą).

39.10. **Tyrimo metu nebuvo gauta ir duomenų apie administracinės procedūros** (=r. pažymos 25 punktą), **gavus skundą dėl nepateikto atsakymo į 2018 m. balandžio 16 d. S.L. išsiųstą kreipimąsi** (žr. pažymos 7 punktą), **inicijavimą ir atlikimą.**

40. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pabrėžęs atsakingo valdymo principą (žr. pažymos 35 punktą), kuris yra įtvirtintas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (žr. pažymos 18 punktą), numatant, jog valdžia tarnauja žmonėms.

41. Apibendrinant, **darytina išvada, kad nėra pagrindo teigti, jog Pareiškėjo kreipimais buvo išnagrinėti, laikantis teisės aktų reikalavimų** (žr. pažymos 39 punktą). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **tenka konstatuoti, kad buvo pažeisti teisėtumo ir atsakingo valdymo principai** (žr. pažymos 18 ir 35 punktus) bei **Pareiškėjo teisė į tinkamą viešąjį administravimą** (žr. pažymos 25 punktą). Todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **ši X skundo dalis pripažintina pagrįsta.**

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

42. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:**

X skundo dalį dėl Rinkliavos skaičiavimo pripažinti pagrįsta.

43. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:**

X skundo dalį dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

44. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 6, 14 ir 17 punktais, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė rekomenduoja:**

44.1. **Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai** – pateikti argumentuotas, teisės aktų reikalavimais pagrįstas išvadas:

44.1.1. ar pagal nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gegužės mėnesio galiojusius teisės aktų reikalavimus, galėjo būti naudojamas pagal paskirtį (gyventi) gyvenamasis namas, kurio statyba nebuvo baigta 100 % ir statybos užbaigimo faktas nebuvo registruotas teisės aktų nustatyta tvarka;

44.1.2. ar pagal nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gegužės mėnesio galiojusius teisės aktų reikalavimus, Rinkliava galėjo būti apmokestinamas *nebaigtos statybos* gyvenamojo namo savininkas;

44.1.3. ar pagal šiuo metu galiojančius teisės aktų reikalavimus, Rinkliava gali būti apmokestinamas *nebaigtos statybos* gyvenamojo namo savininkas.

44.2. **Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriui** –

44.2.1. spręsti klausimą dėl Rinkliavos perskaičiavimo Pareiškėjui, kaip Pastato savininkui, už laikotarpį nuo 2017 m. sausio 1 d. iki komunalinių atliekų surinkimo konteinerio skyrimo ir apie jį informavimo (jei šis klausimas dar nėra išspręstas);

44.2.2. užtikrinti, kad Vilniaus rajono savivaldybės administracijoje (seniūnijose) būtų laikomasi Viešojo administravimo įstatymo bei Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių reikalavimų į skundą, prašymą pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantį išsamų atsakymą, pagrįstą objektyviais duomenimis ir konkrečiomis teisės aktų nuostatomis.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė